



CO JE VLASTNĚ MAS?

Víte, co se skrývá za zkratkou MAS, nebo lidově řečeno „maskou“? Nehleďte za ní nic vzdáleného a cizího. Tzv. „maska“ by naopak měla být užitečným a dobrým společníkem Vašeho života na venkově.

Za třemi písmeny MAS se skrývá sousloví „místní akční skupina“.

Pojem označuje společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy, které společně spolupracuje na rozvoji svého regionu, tj. jedinečného, izolovaného a celistvého venkovského území. Podporuje komunitní život, je hlavním spojovacím článkem všech angažovaných subjektů i obyvatel, stěžejním komunikačním nástrojem regionu, podílí se na rozvoji venkovské ekonomiky a v neposlední řadě při získávání finanční podpory z EU a národních programů právě pro svůj region.

MAS VINCENZE PRIESSNITZE PRO JESENICKO



MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenicko je takovýto seskupení na pomezí Moravy a Slezska v nejsevernější části Olomouckého kraje. Byla založena třemi subjekty v roce 2012. Veřejný sektor reprezentuje Sdružení měst a obcí Jesenicka, neziskový sektor Okresní hospodářská komora Jeseník a Priessnitzovy léčebné lázně, a.s. sektor podnikatelský. Její pojmenování vymezuje území její působnosti kolem města Jeseníku, jako spádového centra regionu. V názvu ovšem nechybí ani jméno jesenického rodáka Vincenze Priessnitze, který je považován za zakladatele moderní vodoléčby a vůbec prvních vodoléčebných lázní světa, a jehož odkaz je od roku 2014 právem zapsán na Seznamu nemotného kulturního dědictví České republiky.

vj



VZNIKÁ BONUSOVÁ KARTA NÁVŠTĚVNÍKA JESENÍKŮ INICIÁTORY JSOU SAMOTNÍ PODNIKATELÉ

Každá významná turistická destinace v České republice i v zahraničí nabízí svým návštěvníkům řadu výhod, které mohou čerpat pomocí tzv. bonusové karty. Na Jesenicku podobná služba dlouhodobě chyběla. Od letošní hlavní turistické sezony by mělo být vše jinak. Přímo z iniciativy samotných podnikatelů vzniká Jeseníky RegionCard.

Pokračování na straně 2

Najdete nás na FACEBOOKU:
www.facebook.com/masjesenicko



CHTĚLI BYSTE ZAČÍT PODNIKAT? ZKUSTE ROZJET TZV. SOCIÁLNÍ PODNIK!

Případně vám pojem „sociální podnikání“ tak trochu zvláštní? Nebojte se ho! Tato forma podnikání se naopak může pochlubit leckterými bonusy. A nejen v České republice zažívá velký boom.

Kromě vytváření zisku, který je všeobecně alfou a omegou úspěšné firmy, sociální podnik k ekonomickému efektu připojuje i sociální či environmentální dimenzi. Jednoduše řečeno se jedná o ekonomicky životaschopný podnik, který je zároveň přátelský k lidem i přírodě. Samozřejmě, standardně je také založen za účelem generování zisku, ale zároveň řeší problémy místní komunity či celé společnosti, valnou část zisku reinvestuje do svého rozvoje, vzdělávání zaměstnanců nebo právě naplňování obecně prospěšných cílů. Rovněž cíleně zaměstnává zdravotně či sociálně znevýhodněné zaměstnance, které také zapojuje do rozhodování.

Pokračování na straně 3

Milí obyvatelé a přátelé našeho kraje,

do Vašich e-mailových schránek nově přilétá elektronický zpravodaj MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko. Právě „masky“, jak jim pěkně familiárně říkáme my, všichni kolem regionálního rozvoje činní, by měly být v každém regionu mimo jiné zdrojem praktických a zajímavých informací pro všechny jeho aktivní obyvatele. Informaci týkajících se rozvoje venkovského podnikání, lokálního trhu, podpory regionálních komunit, nebo třeba příkladů úspěšného života na venkově.

Proto jsme se rozhodli vydávat tento elektronický dvouměsíčník. Můžete jej dostávat jak přímo e-mailem, tak bude k dispozici na našich webových stránkách www.masjesenicko.cz Jesenicko je vnímáno jako specifický a svérázný kraj. Proto se chceme, i díky tomuto zpravodaji, podívat na Jesenicko především téma optimistickými očima. Chceme všem dokázat, že Jesenicko je krásným koutem naší země, kde je možné s radostí a úspěchem žít.

Budme hrdí, že žijeme na Jesenicku!

Vendula Pořáčková
ředitelka MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko

NAŠE „MASKA“ V ČÍSLECH

Rozloha MAS:
71 889 ha

Počet zastoupených obcí:
24 obcí

Počet obyvatel:
39 910 (k 1. 1. 2015)

Nejlidnatější obec naší MAS:
Jeseník 11 593 obyv.

Nejmenší obec naší MAS:
Ostružná 168 obyv.

Největší obec rozlohou:
Bělá pod Pradědem 9 215 ha

Nejmenší obec:
Vidnava 427 ha

Počet členů MAS:
57 členů MAS, 51 Partnerů
Organizační složky MAS

PERLIČKY REGIONU V Olomouckém kraji se nachází 13 národních kulturních památek, jedna z nich na Jesenicku. Víte, která? Přeci zámek Jánský vrch, který byl na tento vybraný seznam zapsán roku 2001.



SVÁTEK DOBRÉHO A POCTIVÉHO JÍDLA SE BLÍŽÍ

Třetí květnový víkend se uskuteční v příjemném prostředí Smetanových sadů v Olomouci premiéra regionálního festivalu dobrého jídla a pití - Garden Food Festival.



Svým záberem ojedinelá akce představí nejen nové trendy v gastronomii, zajímavé koncepty restaurací a špičkové kuchaře, ale také produkty farmářů a regionálních výrobců potravin. Jesenicko budou reprezentovat například Bairnsfather Family Distillery s.r.o. s jejich bylinnými likéry a absinty, VS Rychleby s.r.o. se šťávami, mošty a octy, své konopné sirupy a čaje představí firma LICHTWITZ. Více se můžete dozvědět na www.gardenfoodfestival.cz.

vj

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ MYSLÍ I NA KULTURNÍ DĚDICTVÍ VENKOVA

Plánujete opravy kapliček, křížových cest, zvoniček, božích muk, smírčích křížů, soch, pomníků a alejí, které nejsou chráněny jako kulturní památky? Svítá naděje, že na tyto aktivity bude přispívat Ministerstvo zemědělství.

Ministerstvo zemědělství jedná o program na obnovu drobných venkovských staveb s dalšími resorty. „Záměrem programu je údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny, které neslouží osobnímu užívání, ani se v nich nepodniká, ale jsou tradiční součástí venkova. Jejich obnova přispěje ke zvýšení atraktivity venkovského prostředí a zároveň podpoří cestovní ruch v regionech,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka. Program bude pravděpodobně spuštěn v roce 2016. Dotace budou moci získat obce, spolky, zájmová sdružení i jednotlivci.

Více v sekci Aktuality na našich webových stránkách www.masjesenicko.cz.

vp

VZNIKÁ BONUSOVÁ KARTA NÁVŠTĚVNÍKA JESENÍKŮ INICIÁTOŘY JSOU SAMOTNÍ PODNIKATELÉ

Pokračování ze strany 1

Provozovatelé služeb v cestovním ruchu z Jeseníku a České Vsi letos na jaře začali pracovat na koncepci regionální karty. Chtějí tak zvýšit návštěvnost regionu, prodloužit dobu pobytu návštěvníků a pomoci intenzivněji prezentovat Jesenicko navenek. Připravovaná karta svému majiteli umožní čerpat nejen slevy na ubytování, ale právě zajímavé a atraktivní bonusy při objevování regionu. Takovým bonusem budou prémiové balíčky služeb ubytovatelů i restaurací, bonusy na wellness, turistické atrakce apod. Karta bude nabízet dva typy bonusů: pro omezenou dobu pobytu, jejichž velikost bude odvozena právě od délky pobytu, a bonusy celoroční pro jednodenní turisty. „Princip, na jehož základech bude karta fungovat, je inspirován těmi nejlepšími rakouskými systémy. Proto také bude zajímavým zdrojem statistických dat o návštěvnosti celého regionu Jeseníků, Rychleb a Králického Sněžníku,“ vysvětluje koordinátorka projektu Kamila Sochová.

Iniciativy, vzniklé přímo u samotných provozovatelů služeb v cestovním ruchu, si nesmírně cení také Petr Mudra, taktéž koordinátor a starosta České Vsi v jedné osobě: „Jde vidět, že podnikatelé mají zájem táhnout za jeden provaz a společně spolupracovat na rozvoji cestovního ruchu v regionu. A to mě těší, bez týmové práce by to nešlo. Nemohu opomenout ani fakt, že nová statistická data nám, zástupcům obcí, rovněž umožní získat důležité podklady pro efektivnější nastavení výběru ubytovacích a rekreačních poplatků.“ Kartu návštěvníci obdrží u svého ubytovatele, který se do systému zapojil, zdarma. Její spuštění je plánováno na hlavní turistickou sezonu 2015, platnost bude do ledna 2016.

DO REGIONU MÁ PŘES „MASKU“ PŘIJÍT STO MILIÓNŮ KORUN

Rozjezd nového programovacího období pro čerpání dotací je živelný a komplikovaný. Mezi dobrými zprávami však figuruje ta, že naše „maska“ by měla v tomto období přerozdělit zhruba 100 miliónů korun.



vj

MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko bude pro jesenícký region administrovat operační program IROP, Zaměstnanost, Životní prostředí a Program rozvoje venkova. Podle informací z poloviny dubna je do těchto programů alokováno zhruba 100 miliónů korun – IROP 53 mil. Kč, Zaměstnanost 21 mil. Kč, Životní prostředí cca 4, 6 mil. Kč a poslední Program rozvoje venkova 33 mil. Kč. Všechny uvedené částky jsou předpokládány.

Z IROP bude možné čerpat finanční příspěvky na projekty řešící dílčí problémy v oblasti dopravy, sociálních služeb, zdravotních služeb a péče o zdraví, vzdělávání a aktivity v oblasti sociálního podnikání. Operační program Zaměstnanost bude podporovat vytváření nových pracovních míst, sociální začleňování či vzdělávání venkovského obyvatelstva. Z OP Životní prostředí bude možno čerpat dotace na výsadbu dřevin na nelesní orné půdě a likvidaci vybraných druhů invazních rostlin. Program rozvoje venkova podpoří rozvoj zemědělských podniků, investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů nebo do lesnických technologií.

vj



**Naše webové stránky:
www.masjesenicko.cz**



Zdroj: rychleby.cz

REKONSTRUKCE SECESNÍHO SKVOSTU VRCHOLÍ

Jedna z nejkrásnějších staveb na Jesenicku několik desetiletí chátrala. Pokusů o její záchranu bylo v minulých letech mnoho. Úspěšným se stal až projekt obce Bernartice, který Tančírně v Račím údolí konečně navrací život. Hotovo by mělo být už letos v létě, takže se máme na co těšit!

PERLIČKY REGIONU

Damašek z vyhlášené jesenícké textilní továrny Regenhart&Raymann byl dodáván i na vídeňský císařský dvůr. Zakladatel firmy a průkopník manufakturní textilní výroby na Jesenicku Josef Raymann se narodil 18. května 1770.



TŘETINA VŠECH SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ KRAJE FUNGUJE NA JESENICKU

Region Jesenicka je v rámci Olomouckého kraje výjimečný v počtu již existujících sociálních podniků.

V Olomouckém kraji jich existuje 18, u nás na Jesenicku funguje celkem těchto podniků šest, tedy celá jedna třetina.

Přehled sociálních podniků na Jesenicku:

VS Rychleby s.r.o.

Velká Kraš

Sociální podnikání v oblasti zpracování ovoce, výroby moštů, ovocných šťáv a bylinných čajů.

www.vsrchleby.cz

Darmoděj s.r.o.

Jeseník

Komplexní činnost směřující ke zlepšení životních podmínek v regionu, cílem je pomoci zaměstnávat především ty, kterým se nedaří uplatnit na běžném trhu práce.

www.darmodej.cz

A & D KLÁSEK spol. s r.o.

Žulová

Sociální podnik v romské lokalitě Kobylá n. Vidnavkou a Velká Kraš zaměřený na dřevovýrobu.

www.adklasek.cz

Zeměslužby s.r.o.

Mikulovice

Sociální podnikání v péči o chráněné lokality a zeleň na Jesenicku.

GRANITES, s.r.o.

Žulová

Sociální podnik zaměřený na dobývání, zpracování a prodej Slezké žuly. Zaměstnává pracovníky ze sociálně vyloučených skupin, tj. chlapce postižené patologickými jevy.

www.granites.cz

Zahrada 2000

Jeseník

Mimo ambulantičních a terénních sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním poskytuje ucelený systém zaměstnávání s podporou pro osoby se zdravotním postižením zahrnující odbornou přípravu na zaměstnání, pracovní a dluhové poradenství, podporu bydlení a podporu zaměstnávání na chráněném, podporovaném i volném trhu práce.

www.zahrada2000.cz

vp

CHTĚLI BYSTE ZAČÍT PODNIKAT? ZKUSTE ROZJET TZV. SOCIÁLNÍ PODNIK!

Pokračování ze strany 1

Sociální podnikání není žádnou novinkou

Obecně prospěšnou funkci takovéto ekonomické činnosti vnímali už naši předkové. Už od poloviny 19. století je především na venkově známa činnost výrobních a spotřebních družstev, ale i družstevních kempeliček a záložen. Dnes můžeme inspiraci fungujících sociálních podniků hledat především v zahraničí, ale výjimkou už nejsou ani úspěšné projekty u nás.

Inspirujte se!

Po celém evropském kontinentě existují příklady dobře fungujících sociálních podniků. Zaměřují se na poskytování pracovních příležitostí společensky vyloučených skupin obyvatel, recyklují dřevěný stavební materiál a vyrábí z něj zahradní nábytek či dárkové předměty. Jiné sociální podniky provozují kavárny, restaurace i penziony, půjčovny a opravny kol nebo se věnují farmaření. Oblastí, kterým se sociální podnik může věnovat, je spousta. Vlastně stačí jen vědět, čemu se chcete věnovat. Příkladem sociálního podnikání z českého prostředí je ku příkladu Pracovní sobota s.r.o., Domov Sue Ryder o.p.s., bruntálská LIGA o.s., knedlíkárna z Doks nebo SENZA družstvo.

Jaké jsou výhody sociálního podnikání?

Společensky prospěšné podnikání je především o nadšení a vytváření dlouhodobě udržitelných řešení společenských problémů. Rozhodnete-li se pro něj, získáte však také přístup k veřejným nebo zvýhodněným zdrojům financování (veřejné dotace, granty od nadací apod.).

Máte-li svůj podnikatelský sen, zkuste jej realizovat jako sociální podnik. Manuál sociálního podnikání, který jsme pro vás připravili, si můžete stáhnout na našich stránkách www.masjesenicko.cz.

NÁŠ KNIŽNÍ TIP



Na sklonku minulého roku vyšla v ediční řadě Slavné stavby nakladatelství FOIBOS BOOKS kniha Slavné lázně Čech, Moravy a Slezska. Ojedinelá souborná publikace nás na 504 stranách seznamuje s dvaceti dvěma lázeňskými městy a místy. Provází nás zasvěceným a poutavým slovem lázeňskými pavilony, kolonádami, krytými promenádami, pitnými halami, fontánami, lázeňskými domy, vilami, penziony a hotely, sakrálními stavbami, lázeňskými divadly, parky a lesoparky a vším, co vytváří neopakovatelnou atmosféru lázní. Svě nezvratné místo v knize mají také jesenické Priessnitzovy léčebné lázně, Velké Losiny a Karlova Studánka, kterým se v knize věnuje uznávaný znalec moravské architektury, olomoucký prof. Pavel Zatloukal. Publikace skýtá také obrazovou podívanou na tuto architektonickou krásu, obsaženou ve stovkách kreseb, historických i současných fotografiích.

vj



Zdroj: vodnilekar.cz

VZNIKÁ CELOVEČERNÍ FILM O PRIESSNITZOVÍ

Na sklonku loňského roku byly tradiční vodoléčebné procedury a odkaz Vincenze Priessnitze zapsány na prestižní národní seznam tradiční lidové kultury. V těchto dnech se rodí další velkolepý počin, který Priessnitzův příběh a jeho neodmyslitelný odkaz světové balneologii přiblíží veřejnosti. Realizuje se celovečerní film.

Projekt je zatím ve stádiu příprav. Tvůrci mají hotový scénář podle knihy Miloše Kočky Prameny živé vody, tým animátorů začal pracovat na prvních upoutávkách. Ještě je však potřeba sehnat dostatek financí, autoři aktuálně hledají sponzory, zažádali také o grant z fondu kinematografie. Celovečerní animovaný dokument by měl mít premiéru na konci roku 2017. Vývoj filmu můžete sledovat také na www.vodnilekar.cz a Facebooku Vodní lékař.

vj

NA VÝLET K SOUSEDŮM

Vokova věž, Centrum tkalcovských tradic, středověké centrum města se starou radnicí, opevněním, obrannými baštami, starý židovský hřbitov, to jsou památky polského města Prudniku. Navštivte „město tkalců a ševců“, které založil český šlechtic Vok I. z Rožmberka!



Zdroj: prudnik.pl

PERLIČKY REGIONU Víte, kde se v Rychlebských horách setkávali čeští a polští disidenti? Přeci na Borůvkové hoře! Dokonce se zde setkal Václav Havel s předákem Solidarity Adamem Michnikiem.



V REGIONU SE JIŽ PÁTÝM ROKEM UDĚLUJE ZNAČKA JESENÍKY ORIGINÁLNÍ PRODUKT®

Bezmála dvě desítky výrobků, čtyři zážitky a čtyři ubytovací a stravovací služby z území Místní akční skupiny Vincenze Priessnitz pro Jesenicko mají certifikát značky JESENÍKY originální produkt®. Fialový kvítek - jesenický zvonek označuje od roku 2010 výrobky, které vznikly v regionu Jeseníků.

Značka garantuje původ výrobku, vazbu na region a šetrnost k životnímu prostředí. Jeseníky jsou třináctým regionem v České republice, kde se značení zavedlo. Systém regionálních značek zastřešuje národní koordinátor Asociace regionálních značek, o.s.

Výrobky, které značku reprezentují, charakterizuje pestrost. Jde o řemeslné výrobky, zemědělské a potravinářské produkty, hračky i uměleckou tvorbu. Rozmanitě jsou i zážitky. „K certifikovaným zážitkům se řadí i tradiční procedury odkazující na zakladatele prvních vodoléčebných lázní na světě Vincenze Priessnitz. Certifikát získaly také Faunapark v Horní Lipově, zahrada s chovem domácích i exotických zvířat a Rychlebské stezky, síť trailů pro horská kola, která vznikla na starých loveckých chodnicích. Mezi jedinečnými zážitky nechybí Zlatorudné mlýny u Zlatých Hor,“ vyjmenovala Hana Olejníková z Místní akční skupiny Horní Pomoraví, která koordinuje značení v Jeseníkách.

Značka JESENÍKY originální produkt® se uděluje výrobkům, službám a zážitkům, podle daných povinných a nepovinných kritérií. Jejich splnění posuzuje certifikační komise složená z odborníků z různých oblastí i ze samotných výrobců a poskytovatelů služeb. Značka pokrývá rozsáhlé území od Šumperska přes Jesenicko, Bruntálsko a Krnovsko. Na západě území přibyla i Dolní Morava. V celých Jeseníkách aktuálně nese značku 68 výrobků, 11 zážitků a 19 stravovacích a ubytovacích služeb.

Zájemci o značku mohou každoročně požádat o certifikaci. Jejich žádosti posuzuje komise složená z odborníků na historii, tradice, ochranu přírody, cestovní ruch i ze samotných držitelů značky JESENÍKY originální produkt®. Certifikát se uděluje na dva roky, pak mohou výrobci i poskytovatelé služeb požádat o jeho prodloužení. Veškeré označené výrobky, služby i zážitky, informace a podmínky k udělení značky se nacházejí na: www.regionalni-znacky.cz/jeseniky.

Barbora Haušková
MAS Horní Pomoraví, o.p.s.

JAKÉ CERTIFIKOVANÉ VÝROBKY A SLUŽBY MÁME NA ÚZEMÍ "MASKY"?

LICHTWITZ konopný sirup
Tomáš Jangl, Jeseník
www.lichtwitz.cz

Čaje KOKAFE LICHTWITZ
Lenka Šínová, Jeseník
www.kokafe.cz

Drůbež z Pipi-farmy
Mgr. Bc. Evelína Hametová,
Zlaté Hory
eva.hametova@gmail.com

Textilní výrobky a tkané koberce
Zahrada 2000 o.s., Dětiřichov
www.zahrada2000.cz

Výrobky s motivy "Rychlebské zvířeny"
Kateřina Preisová, Žulová
www.fler/mnuk.cz

Pišlické dřevěné hračky
Karin a Václav Kvapilovi,
Stará Červená Voda
www.pislik.cz

Pánkův med z Jeseníku
Martin Pánek, Jeseník
www.panci.eu

Zlatohorský med
Rodinné včelařství Půža,
Zlaté Hory
www.zlatohorskymed.cz

Háčkovaná a drátkovaná bižuterie
Helena Paluchová, Lipová-lázně
www.fler.cz/ropucha

Jesenická Bylinná
Bairnsfather Family Distillery s. r. o.,
Bělá pod Prádem
www.bairnsfather.net

Zlatorudné mlýny a rýžování zlata ve Zlatých Horách
Město Zlaté Hory, Zlaté Hory
www.zlatehory.cz

Rychlebské stezky – síť trailů pro horská kola
Rychlebské stezky, o.s., Černá Voda
www.rychlebskestezky.cz

FAUNAPARK
FAUNAPARK o.p.s., Lipová-lázně
www.faunapark-ops.cz

Penzion u sv. Rocha, Stylový pezion Ramzová
TESPO - TOPENÁŘSKÉ CENTRUM s.r.o., Ostružná
<http://ramzova.info/>

Priessnitzova pololázeň dvoufázová, Priessnitzova pololázeň jednofázová, Priessnitzova pohybová terapie, Priessnitzův zábal
Priessnitzovy léčebné lázně, a.s., Jeseník
www.priessnitz.cz

Rychlebské mošty, šťávy a octy
VS Rychleby s.r.o., Velká Kraš
www.vsrchleby.cz

Bylinné čaje z Rychlebských hor
VS Rychleby s.r.o., Velká Kraš
www.vsrchleby.cz

Konopný list a květ
MUDr. Iva Pousková, Uhelná
www.centrumharmonie.wz.cz

Penzion Kovárna
Ing. Josef Sekula, Horní Lipová
www.penzionkovarna.cz

Penzion U Petra
Petr Hledík, Jeseník
www.upetra.cz

Restaurace Vila Elis
M.B.A. Finance s.r.o., Jeseník
www.vilaelis.cz

Umělecké kovářské výrobky
Umělecké kovářství Křížek, Javorník
www.umeleckekovarstvi.com

Textilní výrobky ručně barvené
BATIKA BELLIS - Filip a Bára Wormovi, Mikulovice
www.batika-bellis.cz

Mléko a sýry
Zemědělské družstvo Jeseník, Jeseník
www.zdjesenik.cz

Oplatky
UNITA, spol. s r. o., Bílá Voda u Javorníka
www.unita.charita.cz

Regionálním koordinátorem značky JESENÍKY originální produkt® je MAS Horní Pomoraví o.p.s. Partneři jsou Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Olomoucký kraj.



MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenicko se rozkládá v nejsevernějším cípu Olomouckého kraje na území 24 obcí.

JESnovinky – informační zpravodaj z Jesenicka.

Vydává MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenicko, o.p.s., Lipová-lázně 396, 790 61.

Odpovědný redaktor: Ing. Mgr. Věra Janků, e-mail: janku@masjesenicko.cz.

Grafické zpracování: David Migal © Všechna práva vyhrazena.

